

ROLUL ORGANELOR SECURITĂȚII STATULUI ÎN LUPTA CU COVID-19

THE ROLE OF THE STATE SECURITY AGENCIES IN THE PROCESS OF COMBATING THE CORONAVIRUS PANDEMIC

*Virginia ZAHARIA,
doctor în drept, conferențiar universitar interimar,
Universitatea Cooperatist-Comercială din Moldova,
Universitatea de Stat din Moldova*

*Veronica POZNEACOVA,
studentă,
Universitatea de Stat din Moldova*

SUMMARY

This article is a study dedicated to the examination of the prerogatives of the state security agencies and the determination of the role of these agencies in the period of the Coronavirus pandemic. For achieving this objective, I analyzed the domestic legislation, the attributions and domains of activity of these agencies, their activity during the period of the state of emergency, the importance of their activity in the Republic of Moldova in the current period and the state's actions for preventing the spread of the coronavirus pandemic. I also noted the importance of the state security agencies in this activity.

Keywords: *state security, state security agencies, state of emergency, Information and Security Service, State Security Service, Border Police.*

Introducere. La data de 17 martie 2021, prin Hotărârea nr. 55 a Parlamentului Republicii Moldova, a fost declarată starea de urgență (ulterior anulată de Curtea Constituțională), generând consecințe economice, politice, juridice și sociale. Putem să afirmăm că prezenta hotărâre ne-a schimbat semnificativ viața în ultima perioadă de timp, fiind introdus regimul de autoizolare. Consecințele crizei în care am intrat vor fi simțite încă mult timp după ce se va termina pandemia. Indiscutabil, că declararea stării de urgență a lărgit atribuții unor organe de stat.

Scopul articolului dat este determinarea rolului organelor securității statului în timpul declarării stării de urgență, în general, și în cadrul combaterii epidemiei de COVID-19, în particular. Pentru a atinge acest scop trebuie să determinăm organele atribuite la această categorie, competența și funcțiile acestora și atribuțiile organelor securității statului în timpul declarării stării de urgență.

Analiza organelor securității statului. Considerăm oportun să începem cu determinarea noțiunii securitate de stat care reprezintă acea parte a securității naționale care asigură protecția suveranității, independenței și integrității teritoriale a republicii, regimului ei constituțional, potențialului economic, tehnico-științific și defensiv, a drepturilor și intereselor legitime ale persoanei împotriva activităților informative și subversive ale serviciilor speciale și organizațiilor străine și atentatelor criminale ale unor grupuri și indivizi aparte. Printre sarcinile principale ale securității de stat se numără apărarea suveranității, integrității teritoriale și frontierei de stat a Republicii Moldova; efectuarea de activități informative în scopul dobândirii informațiilor cu caracter politic, economic, tehnico-științific și militar, necesare Președintelui Republicii Moldova, Parlamentului și Guvernului pentru îndeplinirea sarcinilor securității naționale, activității politice externe, economice externe și militare; efectuarea de activități contrainformative în scopul cunoașterii și contracarării activităților informative și subversive ale serviciilor speciale și organizațiilor străine și ale unor grupuri și indivizi aparte cu intenții ostile [3, art. 6].

Prin sintagma organele securității statului înțelegem o parte din sistemul de ocrotire a normelor de drept al statului; organele de stat ale căror activități vizează combaterea și divulgarea

infrafracțiunilor împotriva statului, securității externe și interne a statului. În competența organelor securității de stat pot intra funcții legate de protecția informației și securității statului, protecția organelor de stat, asigurarea comunicării guvernamentale, protecția frontierelor de stat. [16] Trebuie să remarcăm faptul că sistemul organelor securității statului se constituie din Serviciul de Informații și Securitate, Serviciul de Protecție și Pază de Stat, Poliția de Frontieră, precum și instituțiile de învățământ și alte instituții și organizații nemilitarizate ale organelor securității statului [9, art. 13, alin. (1)]. Respectiv, securitatea de stat este asigurată de către organele și subunitățile Serviciului de Informații și Securitate al Republicii Moldova în cooperare cu formațiunile corespunzătoare ale Ministerului Afacerilor Externe, Ministerului Afacerilor Interne, Ministerului Apărării și Departamentului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale. Conducerea generală a activității de asigurare a securității de stat este exercitată de către Președintele Republicii Moldova și de Guvern [3, art. 6].

Analizând domeniul de activitate al Serviciului de Informații și Securitate, trebuie să remarcăm faptul că domeniul principal al activității acestuia reprezintă asigurarea securității de stat [9, art. 1, alin. (1)]. Activitatea Serviciului este coordonată de către Președintele Republicii Moldova, în limitele competenței sale, și este supusă controlului parlamentar. Serviciul reprezintă un organ unitar centralizat, constituit din subunitățile aparatului central al Serviciului și organele lui teritoriale. Efectivul Serviciului este stabilit și aprobat de Parlament la propunerea directorului Serviciului. Organele teritoriale sunt subordonate direct conducerii Serviciului [11, p. 189]. Serviciul de Informații și Securitate este un organ de constatare pentru infrafracțiuni ale căror prevenire și contracarare îi sunt atribuite prin lege [1, art. 273]. Acest organ a fost format prin reorganizarea Ministerului Securității Naționale prin Legea privind modificarea și completarea unor acte legislative din 23 decembrie 1999 [10] [3, p. 158]. Atribuțiile Serviciului pot fi clasificate în atribuțiile care se referă la elaborarea și realizarea, în limita competenței sale, a unui sistem de măsuri orientate spre descoperirea, prevenirea și contracararea mai multor acțiuni enumerate exhaustiv care, conform legislației, periclitează securitatea de stat, publică și a persoanei, atribuții care se referă la protecția secretului de stat, exercitarea controlului privind asigurarea păstrării și prevenirii scurgerii informațiilor ce constituie secret de stat și altor informații importante pentru stat; crearea, asigurarea funcționării și securității sistemelor guvernamentale de telecomunicații, elaborarea strategiei și realizarea politicii naționale în domeniul creării, administrării și asigurării funcționării și securității sistemelor speciale de telecomunicații; desfășurarea activității de combatere a terorismului, finanțării și asigurării materiale a actelor teroriste [9, art. 7]. Respectiv, printre direcțiile de activitate ale Serviciului se numără activități informative; activități contrainformative; combaterea infrafracțiunilor ale căror urmărare penală sunt atribuite, conform legislației, Serviciului [11, p. 190].

Observăm că toate aceste atribuții se referă nemijlocit la asigurarea și garantarea securității, independenței și suveranității statului, garantarea păstrării secretului de stat și a securității sistemelor speciale de telecomunicații, la prevenirea și combaterea terorismului. Importanța și necesitatea exercitării acestor atribuții poate fi argumentată prin necesitatea asigurării securității statului în cadrul creșterii atacurilor teroriste la nivel global, cât și la cel regional. Plus la acesta, fraudele informatice, atacurile informatice, fraudele cu mijloace de plată electronice și pornografia infantilă în rețeaua globală Internet sunt tipuri de infrafracțiuni care necesită investigații specializate, o pregătire și o dotare corespunzătoare a organelor de ocrotire a normelor de drept. Criminalitatea informatică este un fenomen infracțional care alimentează, la rândul său, foarte multe riscuri și crize în spațiul cibernetic, iar prevenirea și combaterea criminalității informatice trebuie să constituie o preocupare majoră a tuturor actorilor implicați, mai ales la nivel instituțional, unde se concentrează responsabilitatea elaborării și aplicării de politici coerente în domeniu [2, anexa 1]. Respectiv, din cauza dezvoltării tehnologiilor informaționale crește eventuala posibilitate de spargere a serverelor pe care este păstrată informația, care reprezintă secret de stat. De aici reiese necesitatea elaborării unui serviciu a mecanismelor care asigură securitatea acestei informații. Trebuie să remarcăm faptul că ministerele, instituțiile și alte autorități administrative centrale prezintă anual, până în data de 1 martie, la Serviciul de Informații și Securitate informația privind realizarea Planului de acțiuni pentru implementarea Strategiei securității informaționale a Republicii Moldova pentru anii 2019–2024 conform competențelor stabilite. Anual, până în data de 31 martie, Serviciul de Informații și Securitate va prezenta Parlamentului un raport privind implementarea Strategiei și realizarea Planului de acțiuni menționat supra și îl va publica pe pagina sa web oficială [2, art. 2-3].

Un alt organ care este plasat în cadrul organelor securității statului este Serviciul de Protecție și Pază de Stat. Atribuțiile acestui organ se referă la domeniul securității statului, în general și la asigurarea protecției demnitarilor Republicii Moldova, a demnitarilor străini pe timpul șederii

lor în Republica Moldova, a membrilor lor de familie, precum și în asigurarea pazei sediilor de lucru și a reședințelor acestora, în particular [5, art. 1 alin. (1)]. Respectiv, principala funcție a Serviciului de Protecție și Pază de Stat se referă la asigurarea protecției Președintelui Republicii Moldova, Președintelui Parlamentului, Prim-ministrului și membrilor familiilor lor pe durata mandatului, ex-Președintelui Republicii Moldova, ex-Președintelui Parlamentului, pe perioada stabilită de legislație, demnitarilor străini și membrilor lor de familie. De asemenea, persoanele menționate supra refuză pe un termen limitat protecția acordată cu excepția timpului pentru care a fost declarată starea de urgență, de asediu sau de război [5, art. 6]. Observăm că în cadrul legislației analizate pentru prima dată se face mențiunea că în timpul stării de urgență se schimbă regimul juridic al acordării serviciului de către Paza de Stat care se manifestă prin imposibilitatea de a refuza protecția această.

Totodată, menționăm și un alt organ care se este poziționat în cadrul organelor securității statului este Poliția de Frontieră, care reprezintă organul administrației publice, în subordinea Ministerului Afacerilor Interne, care exercită atribuțiile și implementează politica statului în domeniul managementului integrat al frontierei de stat, al combaterii migrației ilegale și a criminalității transfrontaliere [7, art. 1 alin. (2)]. Poliția de Frontieră este și un organ de constatare a săvârșirii infracțiunilor atribuite prin lege în competența sa [1, art. 273]. Trebuie să remarcăm faptul că în cadrul acestui organ intră Inspectoratul General al Poliției de Frontieră; subdiviziuni regionale ale Poliției de Frontieră; Centrul de Excelență în Securitatea Frontierei. Poliția de Frontieră exercită atribuții în mai multe domenii printre care cele în domeniul supravegherii și controlului trecerii frontierei de stat, care includ asigurarea neadmiterii schimbării ilegale a frontierei de stat în teren, precum și asigurarea securității frontaliere; asigurarea menținerii regimului frontierei de stat, regimului zonei de frontieră, precum și a regimului și ordinii publice în punctele de trecere a frontierei de stat, asigurarea securității publice, securității aeronautice, controlului securității pasagerilor, bagajelor, încărcăturilor, personalului aeronautic, personalului naval și personalului de protecție a zonelor de securitate cu acces limitat în cadrul aeroporturilor și porturilor Republicii Moldova; efectuarea controlului frontierei și autorizarea trecerii frontierei de stat a Republicii Moldova de către persoane și mijloace de transport; asigurarea evidenței, inclusiv automatizate, a persoanelor și mijloacelor de transport care au traversat frontiera de stat; interzicerea intrării în și ieșirii din Republica Moldova a persoanelor și a mijloacelor de transport cărora, conform legislației, le este interzisă intrarea în Republica Moldova, care nu întrunesc condițiile de intrare în Republica Moldova sau care temporar sunt limitate în dreptul de a ieși din Republica Moldova; participarea la asigurarea ordinii de drept internaționale la frontieră, la încheierea tratatelor în probleme de frontieră, precum și la activitatea reprezentativă de frontieră; participarea la implementarea Regulamentului sanitar internațional; eliberarea de vize la punctele de trecere a frontierei de stat în conformitate cu legislația; în domeniul combaterii migrației ilegale și a criminalității transfrontaliere, Poliția de Frontieră realizează acțiuni de prevenire, depistare și contracarare a migrației ilegale și a altor infracțiuni transfrontaliere legate de circulația ilegală a persoanelor și mijloacelor de transport, legate de traficul de arme și muniții, inclusiv arme de distrugere în masă și materiale conexe, traficul de substanțe și deșeuri radioactive și/sau nucleare, deșeuri periculoase, traficul de obiecte de artă, obiecte de valoare istorică și arheologică, obiecte de proprietate intelectuală, traficul de specii de animale și soiuri de plante pe cale de dispariție; constată, la frontiera de stat, contravențiile legate de șederea ilegală a străinilor și de trecere ilegală a frontierei de stat de către persoane și mijloace de transport, efectuează măsuri speciale de investigație, precum și exercită urmărirea penală; aplică măsura de nepermitere a intrării în Republica Moldova a străinului, în conformitate cu legislația; asigură controlul asupra migrației în punctele de trecere a frontierei de stat; în domeniul promovării politicii privind combaterea migrației ilegale, managementul integrat al frontierei de stat și gestionarea sistemelor informaționale de evidență a datelor, Poliția de Frontieră participă la elaborarea și implementarea politicilor de reformă; participă la elaborarea proiectelor de legi și de alte acte normative ce țin de domeniul de activitate, aprobă acte normative departamentale; gestionează și dezvoltă sisteme informaționale integrate, culege, stochează, prelucrează, valorifică și face schimb de informații cu alte autorități în vederea executării atribuțiilor sale; cooperează cu autoritățile administrației publice centrale și locale, cu alte instituții, indiferent de tipul de proprietate și de forma juridică de organizare a lor; acordă, în condițiile legii, asistență și servicii cetățenilor, inclusiv prin eliberarea informației cu privire la trecerea frontierei de stat de către persoane și mijloace de transport, precum și alte servicii în domeniile stabilite de Guvern; asigură aplicarea prevederilor convențiilor, tratatelor, acordurilor și protocoalelor în domeniul de competență semnate între Republica Moldova și alte state,

comunități de state, organizații internaționale sau regionale; asigură cooperarea, în domeniile specifice de activitate, cu organele similare ale statelor vecine, ale altor state sau comunități de state conform acordurilor la care Republica Moldova este parte; coordonează, în comun cu Serviciul Vamal, activitatea autorităților publice în domeniul managementului integrat al frontierei de stat; în limitele competenței, asigură facilitarea fluxului internațional de persoane, de mijloace de transport și de mărfuri. Trebuie să menționăm faptul că pentru asigurarea realizării sarcinilor de prevenire și combatere a criminalității transfrontaliere, inclusiv a traficului de ființe umane, a organizării migrației ilegale, a trecerii ilegale a frontierei de stat, a contrabandei, a falsificării și folosirii frauduloase a documentelor, Poliția de Frontieră, în limitele stabilite de legislație, exercită urmărirea penală, constată și examinează contravențiile, întreprinde expertiza judiciară, efectuează măsuri speciale de investigație. Poliția de Frontieră își exercită atribuțiile în limitele zonei de frontieră și ale punctelor de trecere a frontierei de stat, iar în cazul combaterii migrației ilegale și a criminalității transfrontaliere – și în afara acestei zone [7 art. 6]. Constatăm că Poliția de Frontieră are cele mai largi atribuții în cadrul organelor securității statului, asigurând respectarea regimului intrării și ieșirii din țară, a legalității traversării hotarelor Republicii Moldova și ducerea evidenței persoanelor care au traversat hotarul. De asemenea, participă la prevenirea și combaterea contrabandei, a criminalității, a migrației transfrontaliere și a traficului de ființe umane.

Concluzionând, remarcăm faptul că în pofida existenței mai multor organe atribuite la categoria organelor securității statului, toate acestea au atribuții comune, printre care se numără apărarea independenței și integrității teritoriale a Republicii Moldova, asigurarea pazei frontierei de stat, apărarea regimului constituțional, a drepturilor, libertăților și intereselor legitime ale persoanei de atentate ilegale; desfășurarea activității informative pentru asigurarea securității statului; desfășurarea activității de contrainformații pentru descoperirea, prevenirea și contracararea tentativelor și acțiunilor informative și subversive întreprinse de serviciile speciale și de organizațiile altor state, asigurarea unui sistem de măsuri de apărare a secretelor de stat; asigurarea Parlamentului, a Președintelui Republicii Moldova și a Guvernului cu informații, necesare soluționării problemelor asigurării securității statului (în domeniul activității economice și politice externe, al afacerilor interne ale țării), dezvoltării social-economice, progresului tehnico-științific; asigurarea, în limita competenței lor, a protecției economiei de atentate criminale; prevenirea evenimentelor extraordinare în transporturi, telecomunicații și la unitățile de importanță vitală; combaterea terorismului, a crimei organizate, a corupției, care subminează securitatea statului, precum și descoperirea, prevenirea și contracararea altor infracțiuni, a căror cercetare este de competența organelor securității statului; asigurarea în condițiile legii a pazei de stat a persoanelor oficiale supreme din republică și a oamenilor de stat și frunțașilor vieții publice din alte state aflați în Republica Moldova [9, art. 3], iar menirea principală a acestor organe este asigurarea securității statului Republica Moldova [9, art.1].

După analiza atribuțiilor organelor securității statului considerăm oportun să stabilim care este coraportul lor în cadrul declarării regimului de urgență, în general, și în cadrul combaterii epidemiei de COVID-19, în particular. De asemenea, considerăm oportun să enumerăm măsurile aplicabile pe durata stării de urgență și să stabilim care dintre aceste măsuri sunt exercitate de organele securității statului. Printre măsurile care pot fi aplicate sunt enumerate: evacuarea provizorie a cetățenilor din zonele ce prezintă pericol pentru viață și asigurarea obligatorie a acestora cu locuri de cazare permanentă sau provizorie; instituirea unui regim special de intrare și ieșire din țară; dispunerea raționalizării consumului de alimente și de alte produse de strictă necesitate; introducerea regimului de carantină și luarea altor măsuri sanitaro-antiepidemice obligatorii; efectuarea, în modul stabilit de lege, a rechizițiilor de bunuri în scopul prevenirii și lichidării consecințelor situațiilor care au impus declararea stării de urgență; stabilirea unui regim special de lucru pentru agenți economici și instituții publice, soluționarea altor chestiuni privind activitatea acestora, necesare desfășurării lucrărilor de salvare-deblocare și a altor lucrări de neamânat; modificarea procedurii de numire în funcție și de destituire a conducătorilor agenților economici și ai instituțiilor publice; interzicerea demisiei lucrătorilor, cu excepția cazurilor prevăzute de actele normative, pentru această perioadă; chemarea cetățenilor pentru prestări de servicii în interes public în condițiile legii; introducerea unor reguli speciale de utilizare a mijloacelor de telecomunicații [6, art. 20]. Respectiv, observăm că din cadrul măsurilor enumerate supra în atribuțiile organelor securității statului intră aplicarea regimului special de intrare și ieșire din țară care este asigurat de Poliția de Frontieră, introducerea și implementarea regulilor speciale de utilizare a mijloacelor de telecomunicații care este asigurat de Serviciul de Informații și Securitate. De asemenea, coordonarea aducerii la îndeplinire a măsurilor în cadrul introdu-

cerii regimului de urgență revine Ministerului Afacerilor Interne și Serviciului de Informații și Securitate al Republicii Moldova [6, art. 21 alin. (2)]. Trebuie să menționăm faptul, că Armata Națională acordă sprijin Ministerului Afacerilor Interne și Serviciului de Informații și Securitate al Republicii Moldova [6, art. 21 alin. (3)]. Ministerul Afacerilor Interne, pe durata stării de urgență, efectuează ridicarea armelor, munițiilor și materialelor explozibile aflate la populație; suspendă activitatea unităților care comercializează arme și muniții și asigură paza acestora; interzice sau limitează circulația persoanelor în anumite localități și în anumite ore și eliberează, în cazuri justificate, permise de liberă circulație; efectuează percheziții în condițiile legii; efectuează razii; evacuează din zona supusă regimului stării de urgență persoanele a căror prezență poate afecta asigurarea ordinii publice și a securității în această zonă; asigură paza sediilor autorităților publice, a misiunilor diplomatice, a stațiilor de alimentare cu apă, energie electrică și gaze, a stațiilor de radio și televiziune, precum și a altor obiective de importanță națională; interzice crearea și activitatea formațiunilor paramilitare ale cetățenilor; organizează culegerea, sistematizarea, generalizarea informației despre situația operativă creată și o prezintă Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova [6, art. 25]. Respectiv, observăm că în pofida faptului că unele atribuții ale Ministerului Afacerilor Interne se intersectează cu cele ale Serviciului de Informații și Securitate, Serviciul de Protecție și Pază de Stat aceste sunt atribuite la domeniul activității Ministerului Afacerilor Interne. Dacă ne referim la prerogativele organelor securității statului în cadrul stării de asediu trebuie să remarcăm faptul că sunt create consiliile teritoriale de apărare, unul din membrii cărora este conducătorul organului teritorial al Serviciului de Informații și Securitate al Republicii Moldova [6, art. 31]. De asemenea, Ministerul Afacerilor Interne și Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova asigură menținerea regimului stării de asediu, desfășurarea formațiunilor din subordine și sunt responsabili pentru pregătirea lor specială, de luptă și de mobilizare [6, art. 37]. Printre alte măsuri care pot fi efectuate pe durata stării de asediu se numără închiderea frontierei de stat a Republicii Moldova și întărirea controlului acesteia, intensificarea controlului la punctele de trecere a frontierei de stat, care face parte din atribuțiile Serviciului de Protecție și Pază de Stat, limitarea circulației rutiere, feroviare, fluviale și aeriene; interzicerea părăsirii de către rezerviști a localității în care își au domiciliul permanent fără permisiunea comandantului organului administrativ-militar al unității administrativ-teritoriale de nivelul al doilea sau al unității teritoriale autonome cu statut juridic special [6, art. 42]. În cazul declarării stării de război Ministerul Afacerilor Interne și Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova asigură regimul stării de război și îndeplinirea de către formațiunile din subordine a misiunilor ce le revin conform destinației [6, art. 53].

Trecând nemijlocit la analiza atribuțiilor organelor securității statului în lupta cu COVID-19, considerăm oportun să analizăm măsurile care sunt aplicate printre care instituirea unui regim special de intrare și ieșire din țară; instituirea unui regim special de circulație pe teritoriul țării; introducerea regimului de carantină și luarea altor măsuri sanitaro-antiepideміce obligatorii; stabilirea unui regim special de lucru pentru toate entitățile; interzicerea desfășurării adunărilor, manifestațiilor publice și a altor acțiuni de masă; dispunerea, la necesitate, a raționalizării consumului de alimente și de alte produse de strictă necesitate; coordonarea activității mijloacelor de informare în masă privind: informarea populației despre cauzele și proporțiile situației excepționale, despre măsurile întreprinse pentru prevenirea pericolului, lichidarea urmărilor acestei situații și protecția populației; familiarizarea populației cu regulile de comportare în timpul situației excepționale; introducerea unor reguli speciale de utilizare a mijloacelor de telecomunicații; modificarea procedurii de numire în funcție și de destituire a conducătorilor agenților economici și ai instituțiilor publice; interzicerea demisiei lucrătorilor, cu excepția cazurilor prevăzute de actele normative, pentru această perioadă; chemarea cetățenilor pentru prestări de servicii în interes public în condițiile legii; efectuarea, în modul stabilit de lege, a rechizițiilor de bunuri în scopul prevenirii și lichidării consecințelor situațiilor care au impus declararea stării de urgență; efectuarea altor acțiuni necesare în vederea prevenirii, diminuării și lichidării consecințelor pandemiei de corona-virus (COVID-19) [4, art. 2]. Respectiv, observăm că în cadrul acestor măsuri coordonarea activității mijloacelor de informare în masă privind: informarea populației despre cauzele și proporțiile situației excepționale, despre măsurile întreprinse pentru prevenirea pericolului, lichidarea urmărilor acestei situații și protecția populației și introducerea unor reguli speciale de utilizare a mijloacelor de telecomunicații care fac partea din competența Serviciului de Informații și Securitate și instituirea unui regim special de intrare și ieșire din țară care este asigurat de Poliția de Frontieră. Analizând situația actuală și acțiunile întreprinse de conducerea de stat, trebuie să remarcăm câteva hotărâri care se referă la activitatea organelor respective. Prin Hotărârea

Guvernului nr. 1431/2016, a fost instituit mecanismul de alertă timpurie și s-a stabilit completarea fișei epidemiologice pentru pasageri și călători, verificarea completării căreia face parte din atribuțiile Poliției de Frontieră, însă doar pe 9 martie 2020 de CNESP a fost aprobat conținutul acesteia. Trebuie să remarcăm faptul că nu există un mecanism practic de asigurare a controlului asupra călătorilor, iar unicul instrument este declarația pe proprie răspundere, respectiv, toate obligațiile de verificare a țărilor din care vin călători și obligația acestora de a perfecta declarații pe proprie răspundere este îndeplinită de Poliția de Frontieră. De asemenea, remarcăm faptul că nu au fost efectuate toate măsurile necesare pentru echiparea personalului din prima linie din care fac parte polițiștii, inclusiv polițiști de frontieră și angajați din serviciul vamal.

Concluzii. În cadrul combaterii epidemiei de COVID-19 observăm lărgirea considerabilă a atribuțiilor Poliției de Frontieră, deoarece anume polițiștii de frontieră sunt obligați să verifice completarea declarațiilor pe propria răspundere și declarații care obligă pe cetățeni la cumpărarea Poliției de Asigurare Medicală în decurs de 72 de ore după traversarea frontierei de stat. De asemenea, polițiștii se preocupă cu verificarea țărilor din care vin cetățenii care traversează frontiera, verifică temperatura corpului, iar în cazul în care cetățeni vin din țări în care au fost înregistrate focare de corona-virus și persoanele respective au temperatura corpului ridicată, polițiștii apelează la serviciile competente în domeniu pentru verificarea persoanei la contaminarea cu virusul respectiv. De asemenea, polițiștii de frontieră sunt unii din cei mai expuși riscului de infectare, fiind în contact zilnic cu călătorii. În cadrul altor instituții, care fac parte din organele securității statului observăm doar lărgirea indirectă a atribuțiilor acestora, deoarece ele sunt obligate să-și exercite funcțiile în continuare în limitele și condițiile legii.

BIBLIOGRAFIE

1. Codul de Procedură Penală al Republicii Moldova Nr. 122 din 14-03-2003. Publicat: 05-11-2013 în Monitorul Oficial al Republicii Moldova Nr. 248-251 art. 699. https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=113967&lang=ro
2. Hotărâre privind aprobarea Strategiei securității informaționale a Republicii Moldova pentru anii 2019–2024 și a Planului de acțiuni pentru implementarea acesteia. <http://www.parlament.md/LegislationDocument.aspx?Id=b9a17a8f-da13-41b6-ae7d-ba1d7b96f0aa>
3. Hotărâre Nr. 445 din 05-05-1995 cu privire la aprobarea Concepției securității naționale a Republicii Moldova și la formarea Consiliului coordonator pentru elaborarea proiectelor de legi și altor acte normative care vor reglementa construcția, pregătirea și folosirea Forțelor Publicat: 29-06-1995 în Monitorul Oficial al Republicii Moldova Nr. 35 art. 399. https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=60771&lang=ro
4. Hotărâre Nr. 55 din 17-03-2020 privind declararea stării de urgență Publicat: 17-03-2020 în Monitorul Oficial al Republicii Moldova Nr. 86 art. 96. https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=120817&lang=ro
5. Legea Republicii Moldova Nr. 134 din 13-06-2008 cu privire la Serviciul de Protecție și Pază de Stat Publicat: 08-07-2008 în Monitorul Oficial al Republicii Moldova Nr. 120-121 art. 470. https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=25009&lang=ro
6. Legea Republicii Moldova Nr. 212 din 24-06-2004 privind regimul stării de urgență, de asediu și de război Publicat : 06-08-2004 în Monitorul Oficial al Republicii Moldova Nr. 132-137 art. 696. https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=27024&lang=ro
7. Legea Republicii Moldova Nr. 283 din 28-12-2011 cu privire la Poliția de Frontieră Publicat: 20-04-2012 în Monitorul Oficial al Republicii Moldova Nr. 76-80 art. 245. https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=106470&lang=ro
8. Legea Republicii Moldova Nr. 619 din 31-10-1995 privind organele securității statului Publicat: 13-02-1997 în Monitorul Oficial al Republicii Moldova Nr. 10-11 art. 115. https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=67375&lang=ro
9. Legea Republicii Moldova Nr. 753 din 23-12-1999 privind Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova Publicat: 31-12-1999 în Monitorul Oficial al Republicii Moldova Nr. 156 art. 764. https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=108511&lang=ro
10. Legea Republicii Moldova privind modificarea și completarea unor acte legislative din 23 decembrie 1999 Monitorul Oficial al Republicii Moldova Nr. 10-11, 1997. https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=23070&lang=ro
11. Nistor Mihail. Organele de Ocrotire a Normelor de Drept. Note de Curs (Ciclul I). https://elibrary.ceiti.md/files/12/Televca/Juridica/020_Organele_de_ocrotire_a_normelor_de_drept.pdf

12. Fluri Phillip (DCAF), Cibotaru Viorel (Republica Moldova). Legislația Republicii Moldova cu privire la Sectorul de Securitate și Apărare Națională. Coordonatori: Viorel Cibotaru, Elena Mârzac (Republica Moldova). Culegere publicată cu sprijinul financiar al Guvernului Elveției. Autori (contribuții): Iurie Pîntea, Dumitru Mînzarari, Patricia Zghibarța, Vasile Croitoru, Natalia Spînu, Sergiu Guțu, Elena Mârzac, 2015. https://www.academia.edu/34897793/LEGISLA%C5%A2IA_REPUBLICII_MOLDOVA_CU_PRIVIRE_LA_SECTORUL_DE_SECURITATE_%C5%9EI_AP%C4%82RARE_NA%C5%A2IONAL%C4%82

13. Roman Dumitru, Vîzdoagă Tatiana, Cerbu Adrian, Ursu Sergiu. Organizarea și activitatea organelor de ocrotire a normelor de drept în Republica Moldova, Chișinău, Editura Cartdidact, 2004.

14. Rusu Iulian. Notă Analitică Nr. 2/2020 – Cadrul instituțional și competențele actorilor publici în perioada stării de urgență Chișinău, 10 aprilie 2020. <http://ipre.md/2020/04/10/nota-analitica-nr-2-2020-cadrul-institutional-competentele-actorilor-publici-in-perioada-starii-de-urgenta/>